

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4100-001-05/2014

P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001- Wykonanie budżetu państwa w 2013 r., część 15/11
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Szczepan Olejnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87576 z dnia 07.01.2014 r. 2. Ryszard Kamforowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87598 z dnia 19.02.2014 r. 3. Artur Bokiniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87597 z dnia 19.02.2014 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli tom I, str. 1-6)</p>
Jednostka kontrolowana	Sąd Rejonowy w Zamościu ¹ , ul. Akademicka 1, 22-400 Zamość
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jolanta Baran - Prezes Sądu Rejonowego w Zamościu Zbigniew Bełz – Dyrektor Sądu Rejonowego w Zamościu <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli tom I, str. 7-8)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² wykonanie przez Sąd w 2013 r. budżetu państwa w części – Sądy powszechne, w zakresie planowania i wykonania dochodów oraz wydatków budżetowych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- prawidłowe prognozowanie dochodów budżetowych oraz podejmowanie działań mających na celu wyegzekwowanie należności,
- celowa i zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi realizacja wydatków budżetowych,
- sporządzenie sprawozdań budżetowych za 2013 r. na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej z zachowaniem obowiązujących zasad.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych Sądu polegały na:

- przypisaniu do ksiąg rachunkowych 2014 roku 173 należności sądowych w sprawach karnych na łączną kwotę 129,7 tys. zł, wynikających z prawomocnych orzeczeń sądowych, których wykonanie zostało zarządzone w okresie sierpień-grudzień 2013 r. Powyższe skutkowało zaniżeniem należności wykazanych w sprawozdaniach budżetowych za 2013 r. o ww. kwotę i naruszało art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości³,

¹ Zwany dalej Sądem lub Sądem Rejonowym

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

- niedokonaniu w księgach rachunkowych Sądu w 2013 roku odpisów należności na łączną kwotę 125,5 tys. zł dotyczących przepadku równowartości przedmiotu lub korzyści majątkowej uzyskanej w drodze przestępstwa, po ich przekazaniu do egzekucji administracyjnej prowadzonej przez Urząd Skarbowy w Zamościu.

Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły:

- nieponoszenia wydatków związanych z użytkowaniem nieruchomości wykorzystywanej na siedzibę Sądu Rejonowego w Zamościu, dotyczących: energii elektrycznej, poboru wody i odprowadzania nieczystości płynnych, ochrony oraz sprzątania. Przyjęty sposób ewidencji i płatności wydatków ograniczony został do ponoszenia wydatków związanych z zakupem energii cieplnej zużywanej łącznie z Sądem Okręgowym w Zamościu. Pozostałe ww. wydatki ponosił i ewidencjonował Sąd Okręgowy, co było niezgodny z art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

- zlecenia zamówień publicznych wykonawcom, których wybór nie został potwierdzony przez dyrektora Sądu. Dotyczyło to wyboru wykonawcy zamówienia na zakup kserokopiarek i oprogramowania do szyfrowania laptopów oraz nośników USB o łącznej wartości 16 tys. zł. Przy realizacji opisanych zakupów nie przestrzegano uregulowań określonych w procedurach wewnętrznych Sądu. wprowadzonych zarządzeniem nr 21 Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 31 grudnia 2012 r.

III. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W 2013 r. dochody Sądu zostały zrealizowane w kwocie 7.300 tys. zł, co stanowiło 107% kwoty zaplanowanej (6.821 tys. zł). W strukturze wpływów najwyższy udział miały dochody zrealizowane w § 0690 z tytułu opłat i kosztów sądowych (66%) oraz w § 0570 zasądzone grzywny (32,3%). Prognozując dochody budżetowe na 2013 rok uwzględniono szczegółową analizę kształtowania się kwot wykonanych w latach 2008-2011 i przewidywanego wykonania w 2012 r.

Na realizację dochodów wpływ miało wyższe od planowanego wykonanie dochodów z opłat i kosztów sądowych w kwocie 4.816 tys. zł (tj. 111% wielkości prognozowanej), głównie na skutek zwiększonej liczby przypadków opłat za sporządzenie wypisów z ksiąg wieczystych. Niższe od planowanych zrealizowano dochody w ramach § 0570 (2.230 tys. zł, tj. 95% planu), wynikało to z niższej skuteczności egzekucji (21%), spowodowanej postępującym zubożeniem społeczeństwa i mieszkańców regionu. Odstąpiono od porównywania wartości zrealizowanych dochodów do roku 2012 r. z uwagi na przejście od 1 stycznia 2013 r. przez Sąd Rejonowy w Zamościu obszaru właściwości zniesionego Sądu Rejonowego w Krasnymstawie⁴.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 9, 11-13)

Badania dochodów dokonano w obszarze należności sądowych zrealizowanych w dwóch paragrafach klasyfikacji budżetowej § 0570 – grzywny i kary sądowe oraz § 0690 – opłaty i koszty sądowe. Próbę dobrano z zastosowaniem metody PPS (z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wielkości), przy założeniu interwału losowania na poziomie 2%, która obejmowała 50 zapisów na koncie 130/5

⁴ § 1 pkt 34 lit. b rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1121), § 2 pkt 5 lit. d rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2012 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1223, ze zm.) oraz § 2 pkt 34 lit. b zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie zniesienia i utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych oraz zmiany zarządzenia w sprawie utworzenia wydziałów w sądach rejonowych (Dz. Urz. MS z 2012 r., poz. 168).

(„Rachunek bieżący jednostki – dochody budżetowe”) i odpowiadających im dowodów księgowych o wartości 127,1 tys. zł. W badaniu wykorzystano także dokumenty stanowiące podstawę dokonania 10 przypisów należności sądowych w sprawach karnych na kwotę 61,7 tys. zł. Ich analiza wykazała, że:

- przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych dokonywano – w poszczególnych wydziałach Sądu – w dziennikach należności (księgach pomocniczych) w kwotach wynikających z prawomocnych orzeczeń sądowych pod datą skierowania prawomocnego orzeczenia do wykonania bądź w okresie od 1 do 17 dni od tej daty;
- prawidłowo zakwalifikowano rodzaj dochodów do kategorii przypisanych (orzeczonych grzywien i kosztów sądowych) lub nieprzypisanych (opłat sądowych);
- należności z tytułu dochodów budżetowych uiszczone bez uprzedniego przypisu (opłaty sądowe), ujęte zostały w wysokości określonej w przepisach prawa na podstawie dokumentów spełniających kryteria określone w ustawie o rachunkowości.

Nie stwierdzono przypadków przeznaczenia zrealizowanych dochodów na pokrycie wydatków Sądu.

Wszystkie zrealizowane w 2013 r. dochody budżetowe zostały terminowo przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa. Obejmowały one również kwoty uzyskanych w 2013 r. zwrotów wydatków poniesionych w latach poprzednich, głównie w związku z korektami faktur, dotyczących głównie opłat pocztowych, energii elektrycznej.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 22, 110-136, 137, 138-140, 141-180)

Na koniec 2013 r. należności z tytułu dochodów budżetowych pozostałe do zapłaty wynosiły 2.191,1 tys. zł i stanowiły 88% ich wartości na koniec 2012 r. (2.490 tys. zł). Na łączną kwotę należności pozostałych do zapłaty na koniec 2013 r. składały się głównie należności sądowe dotyczące spraw karnych, w tym grzywny karne w kwocie 1.416 tys. zł, opłaty i koszty karne w kwocie 484,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 15, 40, 82-86)

Zaległości z tytułu dochodów budżetowych zaewidencjonowane w § 0970, na koniec 2013 r. wyniosły kwotę 290,0 tys. zł, na którą to kwotę składały się: kwota 97,4 tys. zł stanowiąca łączną wartość orzeczonego przez Sąd przepadku równowartości przedmiotu lub korzyści majątkowej uzyskanej w drodze przestępstwa, którą skierowano w 2013 r. do egzekucji administracyjnej. Pozostała kwota 192,6 tys. zł, dotyczyła należności, w stosunku do których nie zostały podjęte postanowienia Sądu w zakresie skierowania ich do egzekucji, bądź rozpatrzenia złożonych wniosków o odroczenie lub rozłożenie na raty.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 179-180, 181-185)

Do wzrostu należności pozostałych do zapłaty w 2013 r. przyczyniło się przejście Sądu Rejonowego w Krasnymstawie oraz zwiększenie liczby napływających spraw, a także wzrost przypisów kar grzywien oraz wysokości wymierzanych grzywien. Do Sądu w 2013 r. wpłynęło łącznie 3.974 sprawy, w wyniku których dokonano przypisów na łączną kwotę 4.246,8 tys. zł, zaś w 2012 r. wpłynęło 2.813 spraw powodujących przypisy na kwotę 3.163,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 15-16, 85, 86-89, 91-105)

W 2013 r. odpisano z ewidencji księgowej ze względu na umorzenie należności budżetowe na kwotę 241,6 tys. zł, w całości dotyczące należności sądowych. Podstawą odpisów były postanowienia Sądu w przedmiocie umorzenia postępowania wykonawczego.

W 2013 r. nie wystąpiły przypadki umarzania ani przedawnienia innych niż sądowe należności budżetowych.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 88-89, 106-109)

Analiza 10 wybranych należności sądowych (dobór celowy) przypisanych o łącznej wartości 61,0 tys. zł z tytułu grzywien i kosztów sądowych umorzonych, wykazała że:

- decyzję o umorzeniu dokonywano na podstawie stosownego postanowienia Sądu, z uwagi na bezskuteczną egzekucję, przedawnienie lub trudną sytuację dłużników w oparciu o regulacje, jakie wskazano w § 5 instrukcji w sprawie ewidencji należności sądowych,
- umorzone należności sądowe zostały odpisane w kartach dłużników i w dzienniku należności sądowych, a następnie na podstawie miesięcznych informacji z wydziałów Sądu zostały ujęte syntetycznie w księdze dochodów Oddziału Finansowego.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 33-34, 110-136)

Ustalone
nieprawidłowości

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku badania realizacji dochodów budżetowych miały wpływ na wiarygodność ksiąg rachunkowych i w związku z tym zostały ujęte w pkt 4 niniejszego wystąpienia.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Planowanie i realizacja wydatków budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Projekt planu wydatków zakładał poniesienie przez Sąd w 2013 r. wydatków w kwocie 22.672 tys. zł⁵. Plan finansowy wydatków ustalono w kwocie mniejszej o 0,63% (143 tys. zł) na poziomie 22.529 tys. zł, (103,89% wykonania 2012 r.). W trakcie 2013 r. zmniejszono plan wydatków o kolejne 234 tys. zł (o 1,04 %) do kwoty 22.295 tys. zł⁶.

Zmiany planu finansowego dokonywane zostały na podstawie 34 decyzji dyrektora Sądu Apelacyjnego w Lublinie⁷ oraz 4 decyzji dyrektora Sądu Rejonowego w Zamościu. Decyzje dyrektora Sądu Rejonowego dotyczyły przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami, nie obejmowały wydatków na wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli tom II str. 1-15)

Na etapie planowania wydatków Sąd uwzględnił wydatki niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania i utrzymania obiektów. Wydatki Sądu zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie. Zmiany dokonane były po otrzymaniu stosownych decyzji dyrektora Sądu Apelacyjnego w Lublinie. Wynikały z potrzeby zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań, były celowe i urealniły plan w zakresie usług remontowych, brały pod uwagę wygoszparowane oszczędności. Ponadto równolegle do zmian planu finansowego dokonywane były zmiany w planie wydatków w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli tom II str. 183)

Sąd w 2013 r. zrealizował wydatki w kwocie 22.226 tys. zł, co stanowiło 99,69% planu po zmianach. Były one w porównaniu do 2012 r. wyższe o 2,47%⁸.

Wydatki w dziale 755 *Wymiar sprawiedliwości* rozdział 75502 *Jednostki sądownictwa powszechnego* wyniosły 21.875 tys. zł (98,42% wydatków ogółem⁹), co

⁵ Na wymienioną kwotę złożyły się wydatki zaplanowane w 2012 r. przez Sąd Rejonowy w Zamościu (16.380,2 tys. zł) oraz ówczesny Sąd Rejonowy w Krasnymstawie (6.291,5 tys. zł) zwany dalej SR w Krasnymstawie.

⁶ Wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

⁷ Dalej dyrektor Sądu Apelacyjnego

⁸ Dane za rok 2012 uwzględniają wydatki SR w Krasnymstawie, które wyniosły ogółem 5.680 tys. zł. Razem z wydatkami SR w Zamościu stanowiły sumę 21.689 tys. zł

⁹ Pozostałe wydatki Sądu (1,58 %) wystąpiły w dz. 755 rozdz. 75595 Pozostała działalność w kwocie 5 tys. zł (100 % planu) oraz w dz. 753 rozdz. 75312 w kwocie 346 tys. zł (100 % planu).

stanowiło 99,68% planu tego rozdziału po zmianach. Niewykonanie planu spowodowane zostało niższymi od przewidywanych kosztami zakupu energii (§ 4260); wydatkowano 352 tys. zł z planowanej kwoty 392 tys. zł, tj. 89,79% oraz usług pozostałych (§ 4300); wydatkowano 463 tys. zł z przyjętej w planie kwoty 483 tys. zł, tj. 95,86%.

(dowód: akta kontroli tom II str. 14-15, 34-36)

Plan pozostałych wydatków wykonany został w 100%. Poniesiono je przede wszystkim na: wynagrodzenia i pochodne¹⁰ w kwocie 16.145 tys. zł (72,64%), koszty postępowań sądowych¹¹ w kwocie 1.663 tys. zł (7,48%), ryczałty kuratorskie¹² w kwocie 1.019 tys. zł (4,58%), wynagrodzenia bezosobowe¹³ w kwocie 904 tys. zł (4,07%), zakup materiałów i wyposażenia¹⁴ 623 tys. zł (2,80%).

Badaniem objęto wydatki w wysokości 2.295 tys. zł, tj. 10,32% wydatków Sądu. Sąd dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Wydatki mieściły się w planie finansowym jednostki i były celowe. Usługodawcy nie wnosili o zapłatę odsetek z tytułu nieterminowych płatności.

(akta kontroli tom I, str. 11 i tom II, str. 183-185)

W 2013 r. Sąd Rejonowy w Zamościu, na podstawie porozumienia zawartego z Sądem Okręgowym w Zamościu (02.01.2013r.), poniósł wydatki za energię ciepłą wykorzystaną przez oba sądy w ich siedzibie w Zamościu w kwocie 209 tys. zł. Natomiast Sąd Okręgowy poniósł za oba sądy, na podstawie tego samego porozumienia, wydatki za energię elektryczną, wodę, odprowadzenie ścieków, ochronę fizyczną i sprzątanie na sumę 677 tys. zł.

(akta kontroli tom I, str. 11 i tom II, str. 14-15, 62-66)

W 2013 roku wydatki na wynagrodzenia zrealizowano w wysokości 14.273 tys. zł, przy przeciętnym zatrudnieniu 219 osób¹⁵. W porównaniu do 2012 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło o 52 osoby, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego o 151 zł. Wzrost zatrudnienia był wynikiem przejścia z dniem 1 stycznia 2013 r. 55 etatów po byłym Sądzie Rejonowym w Krasnymstawie i przeniesienia przez Ministra Sprawiedliwości trzech etatów z grupy stanowisk urzędniczych do innych sądów¹⁶. Wzrost wydatków na wynagrodzenia, wg wyjaśnienia dyrektora Sądu, był skutkiem m.in. podwyżki wynagrodzeń zasadniczych dla 18 urzędników sądowych (do kwoty 2 tys. zł), nabyciem uprawnień do zwiększonego dodatku stażowego przez 4 pracowników i zwiększeniem wynagrodzeń pracowników z przejętego Sądu Rejonowego w Krasnymstawie.

(akta kontroli tom II str. 113-144)

Wydatki bezosobowe (904 tys. zł) poniesiono zgodnie z przeznaczeniem na wynagrodzenia biegłych, tłumaczy sądowych, kuratorów zastępujących strony w postępowaniu (769 tys. zł), wynagrodzenia wypłacone pracownikom na podstawie umów zlecenia (135 tys. zł), m.in. za doręczanie korespondencji oraz za uruchamianie i wyłączanie monitoringu nocnego w obiekcie Wydziałów Zamiejscowych w Krasnymstawie. Zlecając doręczanie korespondencji sądowej zaoszczędzono ok. 46 tys. zł.

(akta kontroli tom II, str. 34-61, 183)

Sąd nie planował i nie realizował wydatków majątkowych. W 2013 r. nie otrzymał środków pochodzących z rezerw budżetu państwa.

Minister Sprawiedliwości, wykonując funkcję dysponenta części 15 Sądy

¹⁰ Suma §§ 4010, 4030, 4040, 4110, 4120, 4140

¹¹ § 4610

¹² § 3030

¹³ § 4170

¹⁴ § 4210

¹⁵ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych

¹⁶ w związku z poleceniem przekazywania do dyspozycji Ministra Sprawiedliwości wakujących etatów w grupie urzędników sądowych - pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z 9 stycznia 2013 r. DSO-IV-1020-3/13.

powszechnie, polecił w lipcu 2013 r. ograniczenie wydatków w planie finansowym. Ograniczenia te odnosiły się do rozdziału 75502 (466 tys. zł), z tego do zakupów usług remontowych (250 tys. zł) i usług pozostałych (216 tys. zł). Dyrektor Sądu Apelacyjnego, wykorzystując otrzymane z Sądu rozliczenia w zakresie przewidywanego wykonania planu finansowego 2013 r., dokonał przesunięć wydatków pomiędzy paragrafami¹⁷ zmniejszając je w §§ 4010, 4110, 4120 i 4270 oraz zwiększając w §§ 4140 i 4300 łącznie o kwotę 178,2 tys. zł. Zmniejszenia i przesunięcia środków wynikały z wygospodarowanych oszczędności i nie wywarły negatywnego wpływu na bieżące funkcjonowanie Sądu.

(dowód: akta kontroli tom II str. 29-33, 183)

Sąd Rejonowy nie realizował zamówień publicznych o wartości netto powyżej 14.000 euro. Dla zamówień, których wartość szacunkowa netto nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro opracowane zostały procedury ich udzielania¹⁸.

Na realizację zamówień publicznych z zastosowaniem ww. procedur, wprowadzonych przez dyrektora Sądu zarządzeniem nr 21 z dnia 31 grudnia 2012 r., wydatkowano w 2013 r. 272,1 tys. zł.

dowód: akta kontroli tom II str. 67-74)

Analiza dokumentacji dotyczącej sześciu zamówień publicznych na zakup 21 laptopów, 25 monitorów, 12 drukarek i 5 kserokopiarek oraz oprogramowania do szyfrowania laptopów i nośników USB o łącznej wartości 116 tys. zł (95 tys. zł netto) wykazała, że:

- na przeprowadzenie postępowania wyraził zgodę dyrektor Sądu Apelacyjnego¹⁹, uwzględniając brak możliwości ich realizacji przez Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucji Gospodarki Finansowej Postępowania w Krakowie,
- we wszystkich zbadanych przypadkach sporządzony został wniosek, zawierający wymagane dane, m.in. w zakresie celowości zakupu i opinie,
- dokumentacja zamówień publicznych dotyczących monitorów, laptopów i drukarek (wartości 99,1 tys. zł) zawierała wszystkie wymagane dane, a dyrektor Sądu akceptował wnioski oraz propozycje wyboru dostawcy zawarte w protokołach z posiedzenia komisji ds. zamówień publicznych.

Dokonano zamówień dotyczących kserokopiarek o wartości 11,5 tys. zł, oprogramowania do szyfrowania laptopów wartości 3,4 tys. zł, bez zaakceptowania wyboru dostawcy przez dyrektora Sądu, a w przypadku zakupu pamięci USB wartości 2 tys. zł, nie zostało udokumentowane przeprowadzenie rozeznania cenowego oraz uzyskanie od dyrektora Sądu akceptacji wyboru dostawcy.

(akta kontroli tom II str. 75-112)

Wydatki dokonane zostały w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod

¹⁷ Decyzją z 29 lipca 2013 r.

¹⁸ Wg zarządzenia nr 21 Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej 14 000 euro netto zamówienia publiczne prowadzi kierownik Sekcji Gospodarczej SR, który m.in. przeprowadza rozpoznanie cenowe i opiniuje wnioski o zamówienie (§ 2 ust. 1 i 4); decyzję o realizacji zamówienia publicznego podejmuje w formie akceptacji wniosku dyrektor SR (§ 2 ust. 5); obowiązkiem kierownika Sekcji Gospodarczej jest obiektywne i bezstronne oraz zgodne z przepisami obowiązującego prawa przygotowanie realizacji zamówienia, sporządzenie stosownej dokumentacji i jego realizacja po otrzymaniu akceptacji dyrektora (§ 2 ust. 6 i § 3); zamówienia o wartości powyżej 1 tys. zł netto na zakup towarów oraz 10 tys. zł netto na zakup usług należy poprzedzić rozeznaniem cenowym u co najmniej dwóch dostawców towarów i usług, a udzielanie zamówień o niższych wartościach dokonywane jest po negocjacji ceny z jednym wykonawcą, przy poszanowaniu zasady celowości i gospodarności (§ 5); dla zamówień o wartości powyżej 3,5 tys. zł netto zawierana winna być umowa pisemna określająca warunki zamówienia (§ 4); przy wyborze wykonawcy, bierze się pod uwagę ofertę korzystniejszą cenowo przy uwzględnieniu terminu realizacji, dostępności serwisu i dotychczasową współpracę (§ 6).

¹⁹ W związku z postanowieniami § 1 ust. 1 i 2 pkt 1 lit. e zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 25 lutego 2013 r. w sprawie wskazania zamawiającego do przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, udzielania zamówień oraz zawierania umów ramowych na rzecz sądów powszechnych

i środków służących osiągnięciu założonych celów²⁰.

Racjonalizacja wydatków realizowana była m.in. poprzez przeprowadzanie analiz kształtowania się wydatków i wykorzystywanie ich wyników oraz nadzorowanie poziomu ponoszonych kosztów funkcjonowania Sądu.

Sąd Rejonowy nie realizował programów/projektów finansowych ze środków europejskich.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ponoszone przez Sąd Rejonowy w Zamościu koszty na utrzymanie jego siedziby zlokalizowanej w Zamościu nie odzwierciedlały faktycznych kosztów użytkowania tego obiektu w zakresie zużywanej energii cieplnej i elektrycznej, poboru wody i odprowadzania nieczystości płynnych, ochrony oraz sprzątnięcia. Przyjęty przez dyrektora Sądu, na podstawie porozumienia, sposób rozliczenia wydatków Sądu Rejonowego ograniczony jedynie do kosztów energii cieplnej zużytej przez niego i przez Sąd Okręgowy w Zamościu, bez pozostałych wymienionych wyżej kosztów użytkowania w całości ponoszonych i ewidencjonowanych przez Sąd Okręgowy narusza art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wynikający z porozumienia podział kosztów eksploatacyjnych uzasadniany był faktem korzystania przez oba sądy z pomieszczeń usytuowanych w tym samym budynku.

(akta kontroli tom II, str. 62-66)

2. W toku postępowań o zamówienie publiczne wartości poniżej 14.000 euro na dostawę kserokopiarek, nośników USB i oprogramowania do szyfrowania laptopów nie uzyskano od dyrektora Sądu akceptacji wyboru wykonawców, a w przypadku zamówienia na dostawę nośników USB – nie udokumentowano przeprowadzonego rozeznania cenowego. Kierownik Sekcji Gospodarczej był zobligowany obowiązującą procedurą do realizacji zamówienia dopiero po wykonaniu innych wymaganych działań, m.in. po przeprowadzeniu rozpoznania cenowego rynku i wskazaniu (na obowiązującym formularzu) dostawcy, który zaproponował najkorzystniejszą cenowo ofertę oraz uzyskaniu akceptacji dyrektora Sądu, stosownie do §§ 4-6 oraz załączników nr 1 i 2 Zarządzenia nr 21 Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie ustalania zasad udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 14000 euro netto. Sąd poniósł wydatki na realizację przedmiotowych postępowań w łącznej kwocie 16 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 67-104)

Dyrektor Sądu wyjaśnił, iż nie zostały mu przedstawione do zaakceptowania dokumenty zawierające propozycje wyboru dostawcy. Wynikało to z niewłaściwego zinterpretowania przez kierownika Sekcji Gospodarczej nieprecyzyjnie sformułowanych, obowiązujących zasad udzielania zamówień.

Dyrektor Sądu wyjaśnił również, że informatyk przeprowadził telefoniczne rozeznanie cenowe w zakresie najkorzystniejszych cen zakupu nośników USB, nie udokumentował jednak tego faktu jak również jego ustnej aprobaty dotyczącej realizacji zakupu.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 105-112)

²⁰ Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W Sądzie nie realizowano wydatków budżetu środków europejskich.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych Sądu:

- za rok 2013: z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb- 27), z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28), o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2013 r., tj.: Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. (sporządzonych oddzielnie dla dochodów i wydatków budżetowych,).

Sprawozdania Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-N i Rb-Z zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Ww. sprawozdania zostały terminowo przekazane zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹ i rozporządzeniem Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²² oraz w związku z § 28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych²³. Sprawozdanie Rb-BZ1 zostało przekazane w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁴, stosowanego na podstawie § 29 ust. 1 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 214-287)

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 7.300,0 tys. zł, były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27 i wysokością dochodów wykonanych wykazaną w ewidencji księgowej (na koncie 130/5 – „Rachunek dochodów budżetowych”). Środki otrzymane z Ministerstwa Finansów w wysokości 22.226,1 tys. zł równe były wydatkom wykazanym w sprawozdaniu Rb-28, i były zgodne z zapisami ewidencji księgowej (na koncie 130/1 – „Rachunek bieżący jednostki”). Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP(16.01.2014 r.), według stanu na 31 grudnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 15, 53, 54, 288-289)

Roczne sprawozdanie Rb-27 uwzględniało zalecenia Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Lublinie przekazane w piśmie z dnia 16 stycznia 2014 r., w ww. sprawozdaniu wykazano tylko te należności, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy. W wysokości pomniejszonej o kwoty przypadające na następny rok, wykazano „należności”, jak i „należności pozostałe do zapłaty” oraz „zaległości netto”. Zmiany te znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej Sądu.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 288-289, 290)

²¹ Dz. U. Nr 20, poz. 103

²² Dz. U. Nr 43, poz. 247

²³ Dz. U. z 2012 r. poz. 1476.

²⁴ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

Kwota wydatków ogółem za 2013 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2013 r. Według ww. sprawozdania, zobowiązania niewymagalne Sądu na koniec 2013 r. wyniosły 1.292,0 tys. zł. Główną pozycję stanowiły zobowiązania w § 4040 z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń (1.052,8 tys. zł). Zobowiązania niewymagalne dotyczyły także wynagrodzeń bezosobowych związanych z postępowaniem sądowym oraz kosztów postępowania sądowego, potwierdzonych dowodami księgowymi, które wpłynęły do Oddziału Finansowego w styczniu 2014 r.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 228-259)

W rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) wykazano wykonanie wydatków w wysokości 22.226,1 tys. zł, która była zgodna z zapisami po stronie Ma konta 990 „Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym”. Wykazane w sprawozdaniu, w części plan po zmianach kwota 22.295,0 tys. zł była zgodna z zapisami po stronie Wn konta 990.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 260-267)

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N w wysokości 3.208,1 tys. zł wynikała z ewidencji księgowej i obejmowała należności sądowe z tytułu grzywien, kosztów sądowych oraz przepadku mienia.

W Sądzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 62-67)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wartość należności wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 za 2013 r. i Rb-N za IV kwartał 2013 r. wynikała z ewidencji księgowej, jednak nie odzwierciedlała stanu rzeczywistego, bowiem nie uwzględniała zarachowanych w styczniu 2014 r. 173 należności sądowych w sprawach karnych na łączną kwotę 129,7 tys. zł, stanowiącą należność z tytułu dochodów budżetowych za 2013 rok. (Pkt. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(dowód: akta kontroli str. 214-227, 268-286)

2. Wartość należności wykazanych w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2013 r., sporządzonego dla wydatków, wynikała z ewidencji księgowej, jednak została zawyżona o kwotę 8,2 tys. zł ze względu na nieujęcie w ewidencji księgowej rozliczenia zaliczek wypłaconym komornikom sądowym na koszty postępowań egzekucyjnych. (Pkt. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(dowód: akta kontroli str. 54, 275-284)

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Sądzie Rejonowym funkcjonował zatwierdzony do stosowania przez dyrektora Sądu²⁵, system księgowości komputerowej FK 7 firmy Albit Usługi Informatyczno-Księgowe, który spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, tj. zapewniał w szczególności ciągłość numeracji zapisów

²⁵ Zarządzenie nr 3a Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 2 czerwca 2011 r. w sprawie zatwierdzenia programów informatycznych używanych przez Sąd Rejonowy w Zamościu

w dzienniku, ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 ustawy), kontrolę kompletności i poprawności zapisów (art. 24 ust. 3 i ust. 4 pkt 3 ustawy), trwałość zapisów i brak możliwości modyfikacji (art. 23 ust. 1 ustawy). Numer zapisu w dzienniku nadawany był w trakcie zatwierdzania zapisu, a data księgowania/zatwierdzania zapisów nadawana była automatycznie bez możliwości modyfikacji.

(dowód: akta kontroli tom II, str. 141-149)

W Instrukcji obiegu dokumentów księgowych²⁶ ustalono zasady obiegu i zatwierdzania dokumentów księgowych, w tym określono osoby (stanowiska) uprawnione do przeprowadzenia kontroli merytorycznej i formalno – rachunkowej, ustalono katalog dokumentów stanowiących podstawę dokonywania zapisów w księgach rachunkowych. Instrukcja nie określała terminów przekazywania dokumentów księgowych pomiędzy komórkami organizacyjnymi Sądu oraz pomijała dowody księgowe, na podstawie których ewidencjonowane są należności sądowe, a także obieg postanowień komorników sądowych o bezskuteczności egzekucji, niezbędnych dla prawidłowej i terminowej ewidencji rozrachunków z tytułu wypłaconych zaliczek na pokrycie kosztów egzekucyjnych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 150-157)

Zasady polityki rachunkowości z 2 stycznia 2013 r. wprowadzone na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zawierały m.in. opis technik prowadzenia ksiąg rachunkowych, dokumentację systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera, rozwiązania w zakresie zasad ochrony danych i ich zbiorów, podstawowe dane w zakresie tworzenia awaryjnych kopii danych, częstotliwość tworzenia awaryjnych kopii systemu operacyjnego i oprogramowania.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 158-166)

W badanym okresie obowiązywała procedura kontroli zarządczej, ustalona i zatwierdzona przez Prezesa i Dyrektora Sądu, a także procedury sporządzania, obiegu i kontroli finansowo-księgowej dokumentów.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 167-182)

W wyniku przeglądu analitycznego zapisów księgowych dokonanych w 2013 r. oraz w styczniu 2014 r. w programie finansowo-księgowym FK-7 ustalono, że: zakres ewidencjonowanych dat odpowiadał wymogom ustawy o rachunkowości, nie wystąpiły braki w ciągłości zapisów w dzienniku, operacje związane z zakupem zapisywano na kontach rozrachunkowych z uwzględnieniem odstępstw przewidzianych w polityce rachunkowości.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 184)

Badanie wydatków przeprowadzono na próbie 136 zapisów na kwotę 2.294,9 tys. zł stanowiącą 10,5% zrealizowanych w 2013 r. wydatków, w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych)²⁷ wykazało, że:

²⁶ Ostatnia aktualizacja z określeniem tekstu jednolitego z 2 stycznia 2013 r.

²⁷ Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami (lub dokumentami równoważnymi fakturom) i stanowiących podstawę płatności w 2013 r. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. na kontach rozrachunkowych. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych oraz dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł). Ryzyko statystyczne badania przyjęto na poziomie średnim 18%. Próg istotności ogólnej ustalono jako odsetek wartości populacji podlegającej ocenie, który wynosi dla wartości nieprawidłowości: wpływających na sprawozdawczość bieżącą – 2,25% populacji objętej oceną, wpływających na sprawozdania roczne – 1,50% populacji objętej oceną. Dokonano losowania próby dowodów

- dowody były poprawne w zakresie określenia rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego, określenia stron i opisu operacji oraz jej wartości, daty sporządzenia dowodu,
- kontrola bieżąca była kompletna w zakresie akceptacji merytorycznej oraz formalno – rachunkowej, osoby biorące w niej udział posiadały odpowiednie upoważnienia,
- na dokumentach wskazywano miesiąc księgowania,
- dekretacje, dokonywane przez upoważnionych pracowników, były poprawne ze wskazaniem właściwych kont syntetycznych i analitycznych,
- zapisy dowodów w księgach były poprawne w zakresie danych identyfikacyjnych dowodu, opisu operacji i daty jej dokonania,
- zapisów księgowych dokonywano na podstawie informacji zawartych w dowodach księgowych,
- wartości zaksięgowane na poszczególnych stronach kont wynikały z dowodów księgowych,
- dokumenty ewidencjonowano zgodnie ze wskazaniem miesiąca, określonym na dowodach księgowych,
- prawidłowo wskazano wartość transakcji, okres księgowania,
- operacje ujęto na właściwych kontach syntetycznych i analitycznych.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 185-186)

Badanie prawidłowości i terminowości ujmowania w księgach rachunkowych Sądu dochodów budżetowych, polegające na analizie zapisów księgowych dokonanych na początku 2014 r. oraz na weryfikacji kompletności ujęcia w księgach należności 2013 r. wykazało, że:

- zaksięgowano do ksiąg rachunkowych 2014 r. przypisy z tytułu należności sądowych w kwocie 129,7 tys. zł, pomimo że wynikały one z prawomocnych orzeczeń sądowych, których wykonanie zostało zarządzone w okresie od sierpnia do grudnia 2013 r.²⁸ Należności te zaksięgowano, zarówno w księgach należności pomocniczych, jak i księdze głównej w styczniu 2014 r.

(akta kontroli tom I, str. 68-81)

Analiza 10 celowo wybranych należności sądowych przypisanych o łącznej wartości 60,9 tys. zł, z tytułu grzywien i kosztów sądowych umorzonych, z czego 5 spraw na kwotę 57,6 tys. zł dotyczyło należności przedawnionych, a 5 spraw o wartości 3,3 tys. zł dotyczyło spraw o najdłuższym okresie ich egzekwowania, wykazała, że:

- decyzję o umorzeniu dokonywano na podstawie stosownego postanowienia Sądu z uwagi na przedawnienie należności, bezskuteczną egzekucję lub trudną sytuację dłużników w oparciu o regulacje wynikające z § 5 „Instrukcji w sprawie ewidencji należności sądowych” tj. Kodeks karny wykonawczy²⁹,
- umorzone należności zostały odpisane w kartach dłużników i w dziennikach należności sądowych, a następnie na podstawie miesięcznych informacji z właściwego wydziału Sądu, zaewidencjonowane syntetycznie w księgach rachunkowych Oddziału Finansowego,

(dowód: akta kontroli tom I, str. 19, 33-34, 106-109)

W 2013 roku dokonano rozłożenia na raty należności sądowych na kwotę 756,8 tys. zł. W zakresie rozkładania na raty badaniem objęto 10 należności sądowych na kwotę ogółem 24,5 tys. zł, które wykazało, że:

i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną - metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

²⁸ Podana kwota obejmowała 173 przypisów, w tym wszystkie dotyczyły spraw skierowanych do wykonania w 2013 r., w tym 1 w sierpniu 2013 r., 1 we wrześniu 2013 r., reszta w grudniu 2013 r.

²⁹ Dz. U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557 ze zm.

- decyzje o rozłożeniu na raty wydawano na podstawie wniosków skazanych umotywowanych, trudną sytuacją majątkową i rodzinną oraz ze względu na osiągnięte dochody (nie są w stanie ich spłacić) oraz postanowień Sądu (zarządzeń wykonawczych), wydanych w trybie przepisów Kodeksu karnego,

- postanowienia w sprawie rozłożenia na raty należności sądowych nie powodowały żadnych zmian w ewidencji księgowej, a były jedynie odnotowywane w karcie dłużnika.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 28-30)

- w księgach rachunkowych 2013 r. nie uwzględniono rozliczeń 53 zaliczek udzielonych komornikom sądowym na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego na łączną kwotę 8,2 tys. zł

(dowód: akta kontroli, tom I str. 68-81, 287)

Saldo zaległości z tytułu dochodów budżetowych na koniec 2013 r. obejmowało kwotę 290,0 tys. zł, zaewidencjonowaną w ramach § 0970, która stanowiła wartość orzeczonego przez Sąd przepadku równowartości korzyści majątkowych z przestępstwa. Kwota obejmowała 14 należności w wysokości 125,5 tys. zł, które w 2013 r. zostały skierowane do egzekucji administracyjnej prowadzonej przez urzędy skarbowe. W każdym z tych przypadków, oprócz wyroku sądowego w sprawie przepadku równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa, do urzędu skarbowego kierowano również tytuł wykonawczy. Kwota należności skierowanych do urzędu skarbowego nie była odpisywana z księgi dochodów Oddziału Finansowego.

(dowód: akta kontroli, tom I str.15, 183, 186, 291-304)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Naruszono przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w sposób polegający na:

a) przypisaniu do ksiąg rachunkowych 2014 roku 173 należności sądowych w sprawach karnych w łącznej kwocie 129,7 tys. zł, wynikających z prawomocnych orzeczeń sądowych skierowanych do wykonania w okresie od sierpnia do grudnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 214-227, 268-286)

Według Dyrektora Sądu w Zamościu przekroczenie terminów wykonania czynności przypisu należności i wezwania do zapłaty wynikły z dużego obciążenia powyższymi czynnościami pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 305)

W przedstawionym przypadku uchybiono dyspozycji § 7 ust. 1 „Instrukcji w sprawie należności sądowych”, stosownie do której przypis powinien być dokonany nie później niż w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w postępowaniu cywilnym lub w ciągu 14 dni od daty wydania zarządzenia o wykonaniu orzeczenia w postępowaniu karnym. W § 7 ww. Instrukcji ustalono tryb postępowania po dokonaniu przypisu oraz czynności podejmowane w celu poprawy skuteczności ściągania należności. Obejmowały one w szczególności kierowanie przez pracowników sekretariatów do dłużników wezwań do zapłaty, a następnie, w przypadku braku dobrowolnego uiszczenia należności, akta sprawy przedstawiane są upoważnionemu sędziemu, w celu podjęcia decyzji i skierowania sprawy do komornika sądowego.

(dowód: akta kontroli tom I str. 17-25)

b) nieujęciu w księgach rachunkowych Sądu 53 wydanych w 2013 r. postanowień

komorników sądowych o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z jednoczesnym rozliczeniem zaliczek w łącznej kwocie 8,2 tys. zł, które wypłacone zostały wcześniej na pokrycie kosztów postępowań egzekucyjnych. Tym samym, księgi rachunkowe w części dotyczącej należności nie były prowadzone rzetelnie i bieżąco, czego wymagał art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 54, 275-286)

Główny Księgowy wyjaśnił, że postanowienia komorników sądowych o umorzeniu i rozliczenia sald wpłynęły po sporządzeniu sprawozdania Rb-N (24.01.2014 r.). Po otrzymaniu ww. informacji dokonano korekty sprawozdania Rb-N o kwotę 8,2 tys.

(dowód: akta kontroli str. 287)

2. Do egzekucji administracyjnej należności budżetowych, prowadzonej przez Urząd Skarbowy w Zamościu, przekazano 14 spraw dotyczących przypadku równowartości przedmiotu lub korzyści majątkowej uzyskanej w drodze przestępstwa na łączną kwotę 125,5 tys. zł. Po przekazaniu przez Sąd do Urzędu Skarbowego niezbędnych dokumentów do egzekucji, Oddział Finansowy Sądu nie dokonał odpisu ww. należności w swoich księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 183, 291-304)

Z art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy wynika, że organem właściwym do wykonania orzeczenia o przypadku na rzecz Skarbu Państwa jest urząd skarbowy, natomiast stosownie do art. 187 tej ustawy, sąd bezzwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku przesyła jego odpis lub wyciąg urzędowi skarbowemu, właściwemu ze względu na siedzibę sądu pierwszej instancji, w celu wykonania środka karnego w postaci orzeczonego przypadku lub nawiązki na rzecz Skarbu Państwa. Uwzględniając dodatkowo brzmienie art. 2 pkt 8 ww. ustawy, wierzycielem zasądzonej równowartości korzyści majątkowej jest urząd skarbowy, na którym – stosownie do art. 26 § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³⁰ – ciąży w takich przypadkach obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³¹, wnosi o:

1. Ujmowanie w księgach rachunkowych Sądu należności sądowych do właściwych okresów sprawozdawczych.
2. Stosowanie procedur postępowania z prawomocnymi wyrokami sądowymi, w których orzeczono przypadek równowartości przedmiotu lub korzyści majątkowej pochodzącej z przestępstwa.
3. Ponoszenie kosztów utrzymania obiektu wykorzystywanego na siedzibę Sądu Rejonowego w Zamościu zgodnie ze stanem faktycznym.
4. Przestrzeganie wewnętrznych uregulowań w postępowaniach o zamówienia publiczne wartości poniżej 14.000 euro, w szczególności w zakresie należytego jego dokumentowania oraz realizacji zamówienia po zaakceptowaniu wykonawcy zamówienia przez dyrektora Sądu.

³⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 ze zm.

³¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 28 marca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor

Kontrolerzy
Artur Bokiniec
gł. specjalista k.p.

.....
podpis

.....
Podpis

Ryszard Kamforowski
gł. specjalista k.p.

.....
Podpis

Szczepan Olejnik
specjalista k.p.

.....
Podpis